

Sammanträde för Bildningsnämnden

Tid måndagen den 8 april 2024 kl. 13:00

Plats Kommunhuset - Sämsjön

Ronny Norrman S
Ordförande

Erik Hjertén KD
Förslag på justerare

Josefine Andersson
Sekreterare

	Tid	Ärende	Diarienummer
1.	13.00	Sammanträdet öppnande Föredragande: Ordförande	
2.		Upprop Föredragande: Sekreterare	
3.		Val av justerare och tid för justering Föredragande: Ordförande	
4.		Förändring av dagordningen Föredragande: Ordförande	
5.	13.05	Förvaltningen informerar Föredragande: Förvaltningschef	UN-3382
6.	13.15	Söktrycket inför läsåret 24/25 gymnasiet Föredragande: Rektor	UN-3350
7.	13.30	Information om bildningsförvaltningens medarbetarenkät Föredragande: Förvaltningschef	UN-3386
8.	13.40	Patientsäkerhetsberättelse 2023 Föredragande: Elevhälsoschef, Skolsköterska	UN-2024-00038

	Tid	Ärende	Diarienummer
9.	14.10	Bildningsnämndens förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys inför 2025-2027 Föredragande: Controller	UN-2024-00010
10.	14.30	Bildningsnämndens investeringsäskanden 2025-2027 Föredragande: Controller	UN-2024-00008
11.	14.35	Åtgärdsplan för underskott budget 2024 Föredragande: Förvaltningschef	UN-2024-00037
12.	15.00	Anmälda ärenden 2024-04-08 Föredragande: Ordförande	UN-3394
13.	15.05	Anmälda delegationsbeslut 2024-04-08 Föredragande: Ordförande	UN-3398

Patientsäkerhetsberättelse 2023

Förslag till beslut

1. Patientsäkerhetsberättelse 2023 godkänns.

Sammanfattning av ärendet

I Herrljunga kommun är bildningsnämnden vårdgivare för Elevhälsans medicinska insatser och ansvarar för patientsäkra hälso- och sjukvårdsinsatser. Verksamheten bedrivs av skolsköterskor och skolläkare.

Enligt patientsäkerhetslagen ska en patientsäkerhetsberättelse upprättas för vårdgivaren årligen. Patientsäkerhetsberättelsen omfattar den hälso- och sjukvård som utförs av elev-hälsans medicinska insats (EMI) under 2023.

Patientsäkerhetsberättelsen ska öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med en hög patientsäkerhet.

Bakgrund

I Herrljunga kommun är bildningsnämnden vårdgivare för Elevhälsans medicinska insatser och ansvarar för patientsäkra hälso- och sjukvårdsinsatser. Verksamheten bedrivs av skolsköterskor och skolläkare.

Patientsäkerhetsberättelsen omfattar den hälso- och sjukvård som utförs av elev-hälsans medicinska insats (EMI) under 2023. Då EMI är verksam i skolan är begreppet patient synonymt med elev. EMI utgör en självständig verksamhetsgren av den så kallade samlade elevhälsan i Bildningsförvaltningen.

För att kunna nå den nationella visionen "God och säker vård – överallt och all-tid" och det nationella målet "ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada", har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlings-planen för ökad patientsäkerhet.

- Engagerad ledning och tydlig styrning
- En god säkerhetskultur
- Adekvat kunskap och kompetens
- Patienten som medskapare

All personal i EMI ansvarar för att identifiera och rapportera risker och avvikelser som kan medföra negativa händelser eller tillbud för elever eller i verksamheten. De avvikelser och risker som identifierats under 2023 har följts upp och åtgärds.

Enligt patientsäkerhetslagen SFS 2010:659 kap 3 § 10 ska en patientsäkerhetsberättelse upprättas för vårdgivaren årligen. Patientsäkerhetsberättelsen ska öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med en hög patientsäkerhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet

Patientsäkerhetsberättelse 2023

Patientsäkerhetsberättelse för Elevhälsans Medicinska Insats

Bildningsnämnden Herrljunga kommun
År 2023

Inledning

Mallen för patientsäkerhetsberättelsen utgår från lagkrav och följer strukturen för den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet. I de fall lagkrav finns görs hänvisningar under respektive rubrik.

Mallen utgår från metodiken för systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

I följande dokument förekommer förkortningen EMI som står för **Elevhälsans Medicinska Insatser** som har ersatt den tidigare benämningen Skolhälsovården. EMI är en egen verksamhetsgren inom den samlade Elevhälsan och Bildningsförvaltningen.

Källa: Socialstyrelsen "Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024"

Mallen är framtagen inom ramen för kunskapsstyrningsorganisationen, på uppdrag av den nationella samverkansgruppen (NSG) inom patientsäkerhet, 2021-09-23.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Engagerad ledning och tydlig styrning.....	5
Övergripande mål och strategier	5
Organisation och ansvar	6
En god säkerhetskultur	9
Adekvat kunskap och kompetens	11
Patienten som medskapare	12
Agera för säker vård.....	13
Tillförlitliga och säkra system och processer	14
Säker vård här och nu.....	14
Riskhantering	15
Stärka analys, lärande och utveckling	15
Avvikelse	15
Öka riskmedvetenhet och beredskap	17
Mål, strategier och utmaningar.....	17
Strategi och mål för patientsäkerhetsarbetet 2024.....	20

Sammanfattning

Patientsäkerhetsberättelsen ska visa på det systematiska patientsäkerhetsarbetet för EMI samt arbetet med Hälso-och sjukvårdslagens (2017:30) huvudprinciper för en god och säker hälso- och sjukvård.

Huvudmannen har utsett Elevhälsochef Anna Wetterbrandt till Verksamhetschef enligt HSL 2017:30. Verksamhetschef Anna Wetterbrandt saknar den medicinska kompetensen och har därav överlåtit till MLA att bistå med det medicinska ledningsansvaret och upprätta patientsäkerhetsberättelsen för 2023.

Under 2023 så arbetade Annika Berg Davidsson som MLA fram till 230630. Därefter tog Katrin Boqvist Palmén över MLA uppdraget.

Under 2023 har EMI arbetat med systematiskt patientsäkerhetsarbete och förbättringsarbete genom riskanalys, egenkontroller, rapportering av avvikelser och utvecklande av säkra rutiner.

Skolsköterskor och skolläkares förutsättningar, kompetens och kunnande är en grundsten i patientsäkerhetsarbetet och i mötet med elev och vårdnadshavare. Därav är arbetsmiljön och arbetsbelastningen direkt kopplade till patientsäkerheten.

Under året har det inkommit avvikelserapporter och samtliga avvikelser har bedömts och ingen anmälan enligt lex Maria har gjorts. Arbetet kring avvikelse och riskhantering sker i korthet genom egenkontroll och riskidentifiering. Resultatet som har uppnåtts, uppföljning och utvärdering ligger sedan till grund för det fortsatta arbetet med patientsäkerheten.

System och IT struktur ska underlätta arbetet. Insatser ska inrikta sig mot att förebygga och undanröja hinder men också belysa vilka processer som främjar hög kvalitet. Alla våra elever har under 2023 erbjudits hälsobesök och vaccinationer enligt basprogrammet och för de elever som av någon anledning inte följer basprogrammet erbjuds direkt riktade insatser tex hälsoundersökning och vaccinationer av nyanlända. Målen under 2023 var bland annat att förbättra vissa lokaler för ökad patientsäkerhet, utföra journalgranskning, kompetensutveckling för blivande MLA och verksamhetschef samt börja bygga ledningssystem för det systematiska patientsäkerhetsarbetet utifrån verksamhetens huvudprocesser och stödjande processer.

Framåt finns det därav en bra grund för att kunna bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete. Det finns också ett fortsatt behov i patientsäkerhetsarbetet att vidareutveckla rutin-och metodstödet utifrån huvudprocesserna i ledningssystemet.

EMI står inför en stor och spännande förändring kommande år 2024 då det kommer att implementeras ett nytt sätt att arbeta genom en länsgemensam verksamhetsutveckling, vårdinformationsmiljön Millenium.

Grundläggande förutsättningar för säker vård

Denna patientsäkerhetsberättelse omfattar den hälso-och sjukvård som utförs av elevhälsans medicinska insats (EMI). Då EMI är verksam i skolan är begreppet patient synonymt med elev. EMI utgör en självständig verksamhetsgren av den så kallade samlade elevhälsan i Bildningsförvaltningen. Nedan beskrivs mål, strategier, organisation och struktur för arbetet med att minska antalet vårdskador och risker-samt öka patientsäkerheten för eleverna som omfattas av den hälso-och sjukvård som ges av EMI.

För att kunna nå den nationella visionen "God och säker vård – överallt och alltid" och det nationella målet "ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada", har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet.

- Engagerad ledning och tydlig styrning
- En god säkerhetskultur
- Adekvat kunskap och kompetens
- Patienten som medskapare

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

För 2023 har såväl patientsäkerhetsarbetet som kvalitetsarbetet bedrivits utifrån strategin att det ska ske systematiskt och på ett väl dokumenterat sätt. Brister som behöver åtgärdas och utvecklingsområden som måste genomföras ska prioriteras utifrån allvarlighetsgraden.

Det övergripande målet med patientsäkerhetsarbetet 2023 var bland annat att arbeta vidare med journalgranskning och att färdigställa uppbyggande av ett ledningssystem. Ledningssystemet och Metodstödet med sina processer utgör grunden för ett systematiskt patientsäkerhetsarbete samt för att kunna uppnå det nationella målet om att ingen patient ska behöva drabbas av en vårdskada.

Mål 2023 för ökad patientsäkerhet:

1. De uteblivna hälsobesök som tidigare hade missats på gymnasiet på grund av-pandemin har erbjudits och genomförts under vårterminen 2023. En viss utökning av skolsköterskebemanning på 20 % låg till grund för att detta kunde genomföras lyckosamt.
2. Framtagande av ett Ledningssystem
3. Förbättring av vissa av EMI:s lokaler med bland annat bättre sekretesskydd och arbetsmiljö för en ökad patientsäkerhet.

4. Journalgranskning som en del i det systematiska kvalitet- och patientsäkerhetsarbetet
5. Säkra övergång vid bytet av MLA, genom utbildningen "Utvecklingsprogram för elevhälsans hälso- och sjukvårdsledning"
6. Skolsköterskorna har under hela 2023 haft regelbunden handledning vilket setts viktig för arbetsmiljön och en ökad patientsäkerhet i svåra och komplicerade ärenden.

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Nedan följer en beskrivning av det systematiska patientsäkerhetsarbetet utifrån roller och ansvarsfördelning.

Roller och ansvarsfördelning

Vårdgivare

Bildningsnämnden i Herrljunga kommun är vårdgivare för Elevhälsans medicinska insatser.

Verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen

Enligt HSL ska det inom all hälso- och sjukvård finnas en verksamhetschef som har det samlade verksamhets och ledningsansvaret. Verksamhetschefen utses i Herrljunga av Bildningsnämnden. Uppdraget regleras i HSL (4 kap 2§) och i hälso och sjukvårdsförordningen.

Verksamhetschefen leder det systematiska förbättringsarbetet och fullgör vårdgivarens uppdrag i verksamheten. Verksamhetschefen ansvarar också för att fullgöra anmälningsskyldigheten enl. 3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (lex Maria) samt anmäler dessa till vårdgivarregistret hos Inspektionen för vård och omsorg IVO.

Anna Wetterbrandt har utsetts till verksamhetschef för EMI enligt HSL 2017:30

Verksamhetschefen ansvarar för att alla medarbetare (skolsköterskor, skolläkare, psykolog och MLA) har rätt kompetens och möjlighet till fortbildning, samt att de har ansvar och befogenheter till att bedriva en patientsäker vård av god kvalitet.

Vidare ansvarar verksamhetschefen för att lokaler och utrustning är anpassade för verksamheten. Verksamheten planeras i samverkan med MLA så att resurser och förutsättningar för att bedriva en god, kvalitativ och patientsäker hälso-och sjukvård säkerställs. Verksamhetschefen ansvarar för att det finns ett upprättat ledningssystem och att det årligen upprättas en patientsäkerhetsberättelse.

Verksamhetschefen är den person som såväl tillsynsmyndigheter som elever, föräldrar och personal ska-vända sig till när det gäller frågor, synpunkter och/eller klagomål som rör verksamheten.

Synpunkter kan bland annat lämnas till verksamhetschefen via kommunens e-tjänst för synpunkter.

Medicinskt ledningsansvarig Skolsköterska

Verksamhetschef Anna Wetterbrandt saknar medicinsk kompetens och får därav inte bestämma över diagnostik, vård eller behandling.

Då verksamhetschefen inte har medicinsk kompetens, får vissa ledningsuppgifter överlåtas åt annan befattningshavare inom verksamheten enligt Hälso- och Sjukvårdslagen 2017:30 och Hälso- och sjukvårdsförordningen 2017:80 4 kap. Förutsättningen är att den personen har formell och reell kompetens att fullgöra uppgifterna.

I Herrljunga har MLA-uppdraget överlåtit till en skolsköterska som också är ansvarig enligt Lex Maria. MLA leder det operativa systematiska kvalitét- och patientsäkerhetsarbetet. På en övergripande nivå innebär uppdraget att revidera vårdgivarens ledningssystem dess processer, rutiner samt stöddokument. Ledningssystemet omfattar bland annat rutiner för avvikelshantering och egenkontroller.

Under 2023 så avslutade Annika Berg Davidsson sitt MLA uppdrag 230630 och Katrin Boqvist Palmén tog över uppdraget 230701.

Elevhälsans hälso- och sjukvårdspersonal

EMI innefattar hälso- och sjukvårdspersonal av kategorierna skolsköterska, MLA, skolläkare och skolpsykolog.

Dessa professioner har ett eget yrkesansvar och är legitimerade vilket innebär att arbetet ska vara evidensbaserat och utföras med god kvalitet. Vidare ska de medverka och bidra till att en hög patientsäkerhet upprätthålls som bland annat innebär skyldighet att identifiera risker och rapportera avvikelser. De ska vara väl förtrogna med den lagstiftning som reglerar verksamheten samt verksamhetens styrdokument och rutiner. De bidrar till en hög patientsäkerhet genom att identifiera risker i verksamheten och rapportera avvikelser.

Under-2022 genomfördes en upphandling av skolläkare vilka började sin tjänstgöring i Herrljunga januari 2023.

Daniel Wallmyr: Horsbyskolan , Mörlandaskolan, Molla, Od och Eriksbergs skolor

Agne Lindh : Kunskapskällan, Altorpskolan , Hudene och Eggvena skolor.

Skolläkarna har sina mottagningar på Mörlandaskolan, Horsbyskolan, Altorpskolan samt Kunskapskällan.

Skolläkarna är legitimerade läkare med specialistkompetens i barn och ungdomsmedicin, allmänmedicin eller barn och ungdomspsykiatri.

Skolsköterskorna är legitimerade sjuksköterskor med någon av följande specialistutbildningar: specialistsjuksköterskeprogrammet mot hälso- och sjukvård för barn och ungdomar, distriktssköterska eller skolsköterska.

Skolpsykolog är legitimerad psykolog.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p

Utifrån de huvudprocesser och stödjande processer som finns i Ledningssystemet sker det en organiserad samverkan med fokus på att förebygga vårdskador inom processerna; Remisshantering och Systematiskt kvalité-och patientsäkerhetsarbete.

Herrljunga kommun ingår tillsammans med 49 andra kommuner i Västra Götalands länsgemensamma samverkan som heter Västkom vars fokus är samverkan kring välfärd och regional utveckling.

Västkom samverkar med VGR för att kunna ge invånarna bästa möjliga vård och omsorg. Detta innebär att när en person behöver insatser från både kommun och region har verksamheterna ett uppdrag att arbeta tillsammans och ge bästa möjliga vård, stöd och omsorg. Samverkan mellan kommun och region ska utjämna skillnader i hälsa och den enskilde ska få god säker vård, stöd och omsorg. Samverkan mellan kommun och region är organiserad utifrån att det finns sex delregionala v rdsamverkansomr den med representanter från kommun, primärvård och slutenvård. Herrljunga kommun tillhör delområdet Södra Älvsborg och det har under året skett regelbundna möten, så kallade n rv rdstr ffar och verksamhetschefen har företrätt elevhälsans medicinska insats. Under hösten har detta arbete intensifierats på grund av den kommande implementeringen av millenium hösten 2024. Mötena f r EMI där numera MLA deltar i ett så kallat ledningsråd har skett 1 gång varje vecka i syfte att arbeta likriktat och länsgemensamt i dessa 49 kommuner.

Det pågår ett standardiseringsarbete i samverkan med regionens hälso och sjukvård för barn och unga och därmed följa SOSF 2011:9 f r EMI och  vriga HSL professioner inom elevhälsan. Detta i syfte att kunna uppnå länsgemensamma, standardiserade, sammanhållna och kvalitetssäkrade processer där det finns ett vårdbehov som kräver samverkan mellan vårdgivare.

Därav har mycket av MLA tiden prioriterats till detta arbete under hösten. Inom samverkan finns områden med överenskommelser och tillhörande rutinbeskrivningar på såväl regional som lokal nivå. De områden som direkt rör patientsäkerheten  r:

- Avvikelsehantering i samverkan
- Samordnad Individuell Plan, SIP
- Barn och unga
- Psykisk hälsa

Utöver samverkan inom ramen för n rv rdssamverkan sker det också samverkan med syfte att  ka patientsäkerheten på en mera verksamhetsnära och lokal nivå. Skolsköterskorna och MLA samverkar genom möten och dialog med barnhälsovården, barn- och ungdomsmedicinska mottagningar, primärvården, flyktigmottagningen, habilitering, barn- och ungdomspsykiatri samt ungdomsmottagningarna.

MLA-nätverket i Sjuhärad har under året haft regelbundna möten där olika EMI-frågor lyfts som rör EMI-verksamheten och patientsäkerhet. I december 2023 påbörjades även ett arbete tillsammans

med Västkom i denna grupp eftersom Herrljunga är en av de 8 kommuner i Södra Älvsborg som kommer att vara först ut i införandet av Millennium november 2024.

Verksamhetschef deltagar i ett nätverk som består av verksamhetschefer för elevhälsan inom Sjuhärad. Nätverket träffas vid sex tillfällen per år.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Varje vårdgivare ansvarar för att det finns sådana processer och rutiner som behövs för att säkerställa att verksamheten uppfyller de krav som ställs och ansvarar för att det finns en informationssäkerhetspolicy.

Herrljunga kommun har tagit fram centrala dokument för arbete med informationssäkerhet som bland annat "Policy för informationssäkerhet och personuppgiftshantering", "Riktlinjer för Informationssäkerhet" och "Riktlinjer för personuppgiftshantering".

EMI för en medicinsk journal för varje enskild elev i journalprogrammet PMO som är anpassat för verksamheten med bland annat olika moduler utifrån undersökningar, dokumentation etc. som är sekretesskyddat enligt gängse HSL-lagstiftning. Endast skolsköterskor och skolläkare har tillgång till EMI-journalerna och vid eventuella driftsstörningar, uppdateringar etc. kan även ansvarig IT-tekniker få tillgång till systemet. Backup görs varje dygn för säkerhetskopiering.

En utsedd skolsköterska är systemadministratör för EMI och kommunens IT-avdelning ansvarar för driften av PMO.

Systemadministratören delar ut behörighet till journalprogrammet till nyanställd skolsköterska och/eller skolläkare och ansvarar för att behörigheten dras in då någon avslutar sin tjänst.

Av säkerhetsskäl loggas journalsystemet regelbundet för att utesluta att inte någon obehörig har varit inne i någon elevs medicinska journal. Denna loggning utförs av PMO administratör för EMI som för närvarande också har befattningen MLA.

Varje skolsköterska har en egen skrivare med skanner på sitt hemkontor för att minimera risken för att sekretesskyddade uppgifter inte röjs vid utskrift och scanning av dokument.

Tjänstekort och har lagts samman med SITH:s kort vilket ger en starkare autentisering.

Strålskydd

SSMFS 2018:5 3 kap. 13 §

Då det ej förekommer någon hälso-och sjukvård inom EMI där strålning används omfattas EMI ej av denna redogörelse.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

Professionsmöten:

Regelbundna professionsmöten för skolsköterskorna har hållits under året 1 gång per månad.

Under hösten ändrades mötesstrukturen för dessa möten, och kallas numera EMI möten där även verksamhetschef och skolpsykolog deltar under den första delen av mötet.

Verksamhetschef och MLA träffas inför dessa möten och gör en avstämning över vad som behöver lyftas vid nästa möte. En dagordning skickas ut med en tydligt styrd agenda och mötet leds initialt av verksamhetschef.

När de övergripande frågorna är genomförda så avviker skolpsykolog och verksamhetschef och mötet fortsätter därefter med specifika professionsfrågor för skolsköterskorna och leds då vidare av MLA.

Syftet med dessa träffar är att bland annat möjliggöra tid för kollegialt lärande och reflektion genom att diskutera arbetssätt, metoder, rutiner, lagar och regelverk runt EMI. Metodstödet revideras regelbundet och följs upp för att utveckla säkrare processer och rutiner. Även viss gemensam planering av skolsköterskornas arbete görs här, bland annat vaccinationer och skolläkarmottagningar.

Basprogram:

EMI arbetar enligt ett fastställt basprogram och årshjul för god patientsäkerhet och likvärdighet för eleverna.

Basprogrammet innebär en arbetsbeskrivning för skolsköterskans uppdrag under läsåret. Dvs hälsobesök och vaccinationer enligt det svenska barnvaccinationsprogrammet.

Hälsobesök genomförs i nuläget i:

FK klass, Åk 2, Åk 4, Åk 6, Åk 8 samt Åk 1 på gymnasiet.

Eleverna erbjuds tre vaccinationer inom EMI.

Åk 2 : Mässling påssjuka och Röda Hund

Åk 5 : Humant papillomvirus (2 doser)

Åk 8 : Difteri, stelkramp och kikhosta

Vi har en mycket hög vaccinationstäckning i vår kommun .

Vissa elever har ett avvikande vaccinationsprogram och följer då en individuell utformad vaccinationsplan med kompletterande vaccinationer.

Metodstöd:

EMI har ett lokalt metodstöd som innehåller diverse medicinska riktlinjer och handlingsplaner. Det pågår även ett arbete med detta inom västcom med framtagande av nya standardiserade länsgemensamma dokument och riktlinjer som tas fram tillsammans med VG regionen. Syftet är att arbeta mer likriktat inom kommunerna.

Herrljunga har även haft en prenumeration på Göteborgs metodstöd under 2023.

Bemanning:

Adekvat resursfördelning och bemanning har stor betydelse för patientsäkerheten.

Verksamhetschef ansvarar för att anställa HSL personal i tillräcklig omfattning.

Tjänster inom EMI

4,0 heltidstjänster skolsköterska varav 20 % är avsett till MLA uppdraget.

Inom ramen för EMI:s tjänster ligger även uppdrag såsom administratör för PMO samt utbildningsansvarig för SAMSA.

Under våren 2023 förstärktes EMI med 20% skolsköterska för att erbjuda de hälsobesök som uteblivit på gymnasiet till en följd av pandemin.

Skolläkare 100 h/läsår

Skolpsykolog 1, 0 heltidstjänst

Vid risk för att arbetet inte kan genomföras enligt basprogrammet ska det rapporteras till Verksamhetschef. Avstämning kring detta sker regelbundet på EMI möten.

I takt med att många elever upplever psykisk ohälsa och stress så har arbetsbelastningen på EMI ökat. Vid hälsobesöken identifieras att många elever behöver uppföljande stöd och ibland hänvisning till andra vårdgivare för vård och behandling.

Samhällets övriga vårdaktörer är dock ansträngda vilket kan göra det svårt att få den hjälp som de unga har rätt till. Det blir därav allt större krav på att EMI ska medverka i förebyggande insatser av olika slag.

EMI utför även arbetsuppgifter i samverkan och på uppdrag för regionens vårdgivare. Det kan tex gälla uppföljningar vid läkemedelsinsättningar, tillväxtkontroller, syn och hörselundersökningar.

Öppen mottagning är också en viktig del av skolsköterskans arbete där eleven ges möjlighet att själv söka upp skolsköterskan för medicinsk rådgivning och stöd.

Lokaler:

Det är ett ständigt pågående arbete att se över och arbeta för ändamålsenliga lokaler för att kunna bedriva patientsäker HSL verksamhet enligt gällande lagkrav.

Det saknas rinnande vatten på en av mottagningarna och vissa rum är trånga, lyhörda och det förekommer störande ljud från närliggande lokaler.

En inventering av lokaler planeras därav under nästkommande år.

Flera av skolsköterskorna arbetar på mer än en skolenhet.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete samt tillgång till regelbunden kompetensutveckling relaterad till skolsköterskans yrkesutövning.

För att kunna utföra skolsköterskans alla arbetsuppgifter så krävs det utbildning till leg. Sjuksköterska med specialistutbildning till distriktssköterska eller barnsjuksköterska.

Patienten som medskapare

Vård och insatser i EMI ska utformas och genomföras i samråd med eleven så långt som det är möjligt för en ökad patientsäkerhet. Om eleven bemöts med respekt och är välinformerad så ökar det också tryggheten.

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

Eleverna och deras vårdnadshavare involveras och görs delaktiga i hälso- och sjukvården utifrån hälso- och sjukvårdslagens (2017:30) huvudprinciper om att den ska:

- Vara av god kvalitet med en god hygienisk standard.
- Tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet.
- Bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet.
- Främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen.
- Vara lätt tillgänglig.

All verksamhet inom EMI är ett erbjudande till elev och vårdnadshavare och frivillig. Samtycke till vård, undersökning eller behandling inhämtas i de fall det bedöms behövas. Vid vaccinering efterfrågas medgivande från båda vårdnadshavarna.

Skolsköterska och skolläkare skall alltid sträva efter samverkan med vårdnadshavare och elev och informationen skall vara anpassad utifrån elevens behov, ålder, mognad, kunskap och situation. Dessutom skall det finnas utrymme för eleven att framföra sin önskan och delaktighet i de medicinska insatserna i den mån det går. Barnkonventionens skrivningar om barns rättigheter ska beaktas i alla vårdkontakter och beslut som fattas om elevens vårdbehov.

Samverkan sker vid bland annat:

- Genomförande av vaccinationer och information runt det samt eventuella biverkningar
- Inför hälsobesök, hälsosamtal och skolläkarmottagning samt erbjudande om vårdnadshavares deltagande
- Vid sekretess och tystnadsplikt
- Vid information och rådgivning till närstående om vidtagna medicinska åtgärder vid omhändertagande av elev. Dessutom uppföljning av vad man bör vara uppmärksam på vid eventuell skada eller sjukdom
- Vid regelbunden uppföljning av elever av medicinska skäl, psykisk ohälsa etc.
- Vid behov används tolk
- Att eleven ges möjlighet att själv söka skolsköterskan på mottagningen för olika hälsofrågor.

Agera för säker vård

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Egenkontrollen kan innefatta jämförelser av verksamhetens nuvarande resultat med tidigare resultat, i jämförelse med andra verksamheter, nationella och regionala uppgifter.

Genomförandet av egenkontroller sker löpande i verksamheten. De som presenteras nedan är de egenkontroller under 2023 som har genomförts systematiskt inom EMI. Om det upptäcks brister vid genomförandet av egenkontrollerna åtgärdas detta.

Egenkontroll	Omfattning	Källa
Loggkontroll av öppnade journaler	1-2 gånger per termin	MLA PMO
Läkemedelsbehandling enligt generellt direktiv	1 gång per år eller vid nyanställning av skolsköterska	Skolläkare Dokument
Låsbara medicinska kylskåp	Regelbundet varje vecka	Skolsköterska
Genomgång av låsbara läkemedelsförråd med kontroll av utgångna läkemedel, införskaffande av nya etc.	Några gånger per termin	Skolsköterska
Kalibrering av audiometer	1 gång per år på sommaren	Extern Entomed testprotokoll
Elevimport till PMO	En gång per vecka	Systemadministratör för PMO Administrativ ansvarig för Extens/schoolsoft
Journalgranskning	1 gång per år	MLA Dokument
Avvikelser	Löpande	Dokument MLA
Läkemedelsgranskning	1 gång per år	Extern Dokument

Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

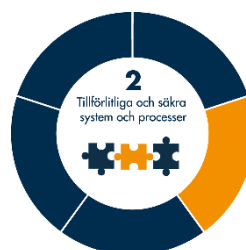
Genom identifiering, utredning samt mätning av risker och eventuella vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

Utredningen anpassas utifrån händelsens karaktär om händelsen har medfört eller hade kunnat medföra en vård skada. Detta betyder att det i varje enskilt fall bedöms hur omfattande utredningen behöver vara. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vårdgivares systematiska patientsäkerhetsarbete (HSLF-FS 2017:40) används som utgångspunkt för bedömningen av utredningskraven i förhållande till allvarlighetsgraden. Syftet med utredningen är att så långt som möjligt klarlägga händelseförloppet och orsakerna till det. Utredningen ska ge underlag för beslut om åtgärder som ska hindra att en liknande händelse inträffar på nytt eller begränsa effekterna om händelsen inte helt går att förhindra. Med skada eller risk för skada avses att eleven/patienten har drabbats av eller hade kunnat drabbas av lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom eller att eleven/patienten har avlidit. Vidare för att det ska räknas som en vårdskada måste bedömningen komma fram till att skadan eller risken för skada hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits av skolsköterskan och/eller skolläkaren. Även vård eller behandling, som borde ha genomförts men som inte blev av ska tas med i bedömningen.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejakas. Genom att minska oönskade variationer stärks patientsäkerheten. Under 2023 har det arbetats fram ett Ledningssystem vilket nu utgör en grund för att identifiera processerna för ett patientsäkert arbete.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

Inom EMI har det identifierats att förutsättningar för säker vård här och nu i hög grad är kopplade till medarbetarnas arbetsmiljö, hur väl IT-system blir ett systemstöd och inte hinder samt att medarbetarna har rätt kompetens för att kunna utföra de arbetsuppgifter som de förväntas

utföra.

EMI har under 2023 identifierat en sårbarhet då endast en skolsköterska och en rektor är administratör i journalprogrammet PMO för kommunens samtliga elevhälsoteam. Ytterligare en skolsköterska har därav utbildats vid ett tillfälle i december 2023 för att kunna vara behjälplig med detta. Ytterligare ett utbildningstillfälle planeras i januari 2024.

Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Vårdgivare ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska vårdgivare uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.

Riskanalys är en del av det förebyggande arbetet för att förhindra att brister i verksamhetens patientsäkerhet uppkommer. När en riskanalys genomförs uppskattas sannolikheten för att händelsen inträffar och bedömning av vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen. Om en riskanalys visar att en händelse kan få allvarliga konsekvenser elimineras risken även om det är mycket osannolikt att händelsen inträffar. Likaså om en riskanalys visar att det är sannolikt att händelsen kan inträffa ofta men konsekvensen är mindre, vidtas åtgärder.

Ingen riskanalys har genomförts av EMI under 2023.

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar. Under året har bland annat journalgranskning utförts utefter riktlinjer och avsedd mall och påvisade en god journaldokumentation i EMI.

Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

En systematisk rapportering och hantering av avvikelser är en av grundförutsättningarna för det systematiska patientsäkerhetsarbetet. Händelser eller risker som kan påverka patientsäkerheten negativt och/eller uppkomma vårdskador rapporteras skriftligt till MLA. Avvikelsen analyseras initialt av MLA som bedömer allvarlighetsgraden utifrån ett generellt patientsäkerhetsperspektiv samt utifrån om en allvarlig vårdskada har skett. Efter en första bedömning av MLA rapporteras avvikelsen vidare till verksamhetschef vilken i samråd med MLA beslutar om åtgärder och eventuell anmälan till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Identifierade avvikelser under 2023

Avvikelse/kategori	Beskrivning	Analys/ Åtgärd
Ryggkontroll	Utebliven	Åtgärdad och därefter avskriven.
Synundersökning	Utebliven	En uppföljande synkontroll är utförd utan anmärkning. Genomgång av gällande rutiner för synkontroll.
Posthantering	Brev med inkommande remiss från EMI till Alingsås barnmottagning hade inte kommit fram.	Upptäcktes och kunde därav åtgärdas. Genomgång kring rutiner posthantering och dokumentbevakning i PMO.
Medicinsk teknisk utrustning	Fel på temperaturangivelse medicinskt kylskåp	Felet berodde på ett tekniskt fel på kylskåpet som konstaterades av tillverkaren. Man ser värdet av de egenkontroller som görs av skolsköterskor. En mindre mängd vaccin fick kasseras på grund av detta.
Kommunikation/inläsning	Fel vid inläsning av elevfil i PMO orsakade att det saknades elevlistor på vissa skolor under några timmar. Kan innebära en säkerhetsrisk för skolsköterskorna som ibland behöver-skyndsamt tillgång till journal och även har ett lagstadgat dokumentationsansvar.	Orsakades vid byte av elevregister mellan schoolsoft och PMO och hade eventuellt kunnat undvikas genom bättre förberedelse, riskanalys av de olika systemen och bättre kommunikation med CGM/PMO. Finns i nuläget ingen systemförvaltare av PMO.

All personal i EMI ansvarar för att identifiera och rapportera risker och avvikelser som kan medföra negativa händelser eller tillbud för elever eller i verksamheten.

MLA och verksamhetschef ansvarar för att, tillsammans med skolsköterskor och skolläkare, göra bedömningar/riskanalyser och vid behov informera om det som brister i patientsäkerhet runt elever. Åtgärder vidtas därefter av enhetsansvarig lokalt eller centralt. Verksamhetschefen för den medicinska elevhälsan ansvarar också för att uppmärksamma och påtala risker till vårdgivaren. Strävan är att bli än skickligare på att identifiera avvikelser och ytterligare förbättra rutiner och därmed patientsäkerheten.

Under 2023 så köptes det därför in ett digitalt system för avvikelshanteringen till vårt journalprogram PMO. Syftet var att underlätta hanteringen och göra det mer lättillgängligt att rapportera in. Tidigare har avvikelserna hanterats skriftligt.

Det sammanställda resultatet och analysen av en avvikelse presenteras av MLA och verksamhetschef vid nästa EMI möte. Detta bidrar till ett gemensamt förbättringsarbete, kollegialt lärande och diskussion kring identifiering av eventuella risker i verksamheten. Träffarna protokollförs vilket möjliggör för ej deltagande medarbetare att följa vårdgivarens systematiska patientsäkerhetsarbete.

Genom att ha som rutin att påtala risker och händelser i verksamheten, så blir det ett självklart inslag för ökad patientsäkerhet. Det skapar en säkerhetskultur där avvikelser ses som självklara att tas upp och rapportera och som kan arbetas vidare med i ett förbättringsarbete.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Vårdnadshavare bör informeras om möjligheten till klagomål och synpunkter på elevhälsans medicinska insatser utöver möjligheten att direkt kontakta respektive skolsköterska/skolläkare eller verksamhetschef. Eventuella synpunkter på EMI:s verksamhet tas emot och vidarebefordras till verksamhetschefen som i sin tur utreder klagomålet/synpunkterna. I frågor som rör patientsäkerheten är MLA stödjande funktion. På Bildningsförvaltningens hemsida finns ytterligare information och hänvisning för klagomålshantering. <http://www.herrljunga.se/barnomsorg-och-utbildning/klagomalshantering.html>

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. I patientsäkerhetssammanhang beskrivs detta som resiliens. EMI kommer fortsättningsvis att arbeta med att öka kompetens om patientsäkerhet och vad som påverkar patientsäkerheten så väl positivt som negativt i organisationen. Utifrån det kan sedan EMI konkretisera exempelvis vilket kompetensutvecklingsbehov som finns utifrån ett perspektiv att öka patientsäkerheten.

Mål, strategier och utmaningar

RESULTAT OCH ANALYS

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Nedan presenteras en sammanställning av målen för 2023 samt en analys av resultatets påverkan på patientsäkerheten.

Övergripande mål	Strategi	Resultat	Analys
Mål 1 Dokumentation Granskning av journal. Skall utföras en gång om året	För att säkerställa att den medicinska journaldokumentationen utförs patient- och	Granskningen utförs enligt fastställd riktlinje av MLA och en specifik avsedd granskningsmall används för detta. 2	Journalgranskningen för EMI 2023 är utförd sammanställd av MLA och påvisade en god hantering av elevernas medicinska journaler samt en noggrann

	<p>kvalitetssäkert i EMI enligt lagkrav.</p>	<p>elever per skolsköterska väljs slumpvis ut på olika enheter och åldrar.</p>	<p>journaldokumentation. Vid behov är remitteringar utförda och remissvar inskannade och dokumenterade. Uppföljningar är gjorda och registrerade för hälsobevakning. Basprogrammet med riktlinjer om hälsobesök och vaccinationer enligt svenska barnvaccinationsprogrammet är genomförda. All dokumentation är även signerad.</p>
<p>Mål 2 Extern läkemedelsgranskning Skall göras en gång per år</p>	<p>Läkemedelsgranskningen optimerar förutsättningen för en säker läkemedelshantering i EMI-verksamheten.</p>	<p>Genomgång av samtliga läkemedelsskåp i EMI. Utförs enligt riktlinje och avsedd granskningsmall av MLA och extern granskare.</p>	<p>Kontroll av extern granskare har ej genomförts under 2023. Däremot har det utförts regelbundna kontroller av skolsköterskorna som har ett eget yrkesansvar och ansvarar för läkemedelshanteringen på respektive enhet enligt särskilda riktlinjer ett par gånger per termin.</p>
<p>Mål 3 Ledningssystem för EMI Fortsatt utvecklande av ledningssystemet och att få det känt i verksamheten</p>	<p>Ledningssystemet är viktigt att bygga och revidera för att säkerställa de processer som ligger till grund för ett patientsäkert EMI-arbete. Ledningssystemet syftar till att systematiskt och fortlöpande utveckla och</p>	<p>Arbete med ledningssystemet har färdigställts under 2023.</p>	<p>Vårdgivaren har ansvar för att med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten.</p>

	säkra verksamhetens kvalitet.		
Mål 4 Kompetens utveckling för kommande MLA och Verksamhets chef	För en ökad patientsäkerhet, kvalité och utveckling av EMI:s verksamhet.	Ett riktat utbildningsprogram har genomförts för elevhälsans medicinska ledning.	Utbildningen är genomförd för verksamhetschef och MLA under våren 2023. Utbildningen gavs digitalt under fyra heldagar och har gett en ökad kunskap och kompetenshöjning inom alla de områden som styr EMI s verksamhet
Mål 5 Lokaler och utrustning	Åtgärdande av sekretesskydd för EMI-lokalen på Kunskapskällan	EMI s verksamhet lyder under stark hälso- och sjukvårdssekretess där samtal inte får riskera att läcka ut till obehöriga.	Åtgärdad. Dörren är utbytt 2023 till en dörr med sekretess skydd
Lokaler och utrustning	Förbättring av EMI-lokalen på Hudene skola.	Behov av översyn av EMI:s lokal på Hudene skola. Enligt hälso- och sjukvårdslagen skall EMI:s lokaler vara ändamålsenliga för att kunna ge en god och säker vård och hög patientsäkerhet står i fokus. Lokalen skall vara lättillgänglig för alla och ska även kunna ta emot rörelsehindrade.	Verksamhetschef, MLA och skolsköterska besökte Hudene skola och träffade då ansvarig rektor i augusti 2023. Detta i syfte att se över lokalen och säkra EMI:s mottagningsverksamhet Rummet som skolsköterskan lånar av rektor har fått nya möbler vilket har frigjort en del golvyta och därmed skapat mer plats i det lilla rummet. Det har gjort det lättare att utföra synundersökningar. Dock kvarstår problemet gällande hygien då rummet saknar handfat och rinnande vatten.

Övrigt	Fortsatt arbete ledningsråd Västkom	Arbete pågår, dels lokalt tillsammans med de 8 kommunerna inom Sjuhärad och dels läns gemensamt med 49 kommuner	Ett nytt standardiserat ryggdokument infördes under hösten i syfte att alla kommuner ska arbeta likriktat för att öka patientsäkerheten.
	PMO	Inköp av nya moduler gällande journalöverföring och avvikelser.	Nya möjligheter för digital överföring mellan PMO / Prorenta. Lättare att rapportera avvikelser och en ökad säkerhet att dessa nu arkiveras digitalt.
	Handledning av skolsköterskor	Byte av handledare under HT 2023.	Nuvarande handledare Christer Borg leg. Psykolog från S:t Lukas

Strategi och mål för patientsäkerhetsarbetet 2024

Utifrån analys av årets resultat görs bedömningen att fortsätta att arbeta med det systematiska patientsäkerhetsarbetet utifrån samma strategi som 2023 vilket är att arbeta systematiskt och på väl dokumenterat sätt. Brister som behöver åtgärdas kommer prioriteras utifrån allvarlighetsgraden och sannolikheten att orsaka vårdskada.

För 2024 kommer målen för det systematiska patientsäkerhetsarbetet vara:

Övergripande mål	Strategi	Planerade åtgärder	Källa
Journalgranskning - Skall göras en gång om året	För att säkerställa att den medicinska journaldokumentationen utförs patient- och kvalitetssäkrat i EMI enligt lagkrav.	Utförs enligt riktlinje och avsedd granskningsmal l används.	MLA Skolsköterska Verksamhetschef
Extern Läkemedelsgranskning - Skall göras en gång per år	Läkemedelsgranskningen optimerar förutsättningen för en säker läkemedelshantering i EMI-verksamheten.	Genomgång av samtliga läkemedelsskåp i EMI. Utförs enligt riktlinje och avsedd granskningsmal l.	Extern granskare MLA Verksamhetschef

System och IT struktur PMO	För en ytterligare ökad patientsäkerhet så planeras övergång till digitala medgivanden	Installation och genomförande av medgivande modul i PMO	IT CGM/PMO Administratör för PMO Skolsköterska
System och IT struktur PMO fortsättning.	Utvecklande av journalsystem	Ytterligare en skolsköterska utbildas till att bli PMO administratör	CGM/PMO VC Administratör för /PMO Skolsköterska
	Införande av PMO e-arkivering	Införande planeras. VC och MLA ska på gemensam utbildningsdag under våren.	VC MLA
Länsgemensam verksamhetsutveckling inom elevhälsan	Införandet av Millenium planeras starta upp 12 november 2024. Målet är att skapa en plattform och modern vårdinformationsmiljö som ska göra det lättare att samverka mellan olika vårdgivare. Herrljunga är en av de 8 kommuner som i området Södra Älvsborg är först ut i det som kallas för Pd 1.	Pågående arbete i EMI under ledning av Västkom dels länsgemensamt dels lokalt. MLA arbetar tillsammans med övriga MLA i Boråsregionen,	MLA VC
Lokaler och utrustning	Enligt Hälso- och sjukvårdslagen skall EMI:s lokaler vara ändamålsenliga för att kunna ge en god och säker vård och hög patientsäkerhet står i fokus.	VC samt MLA planerar under 2024 att besöka alla EMI mottagningar och göra en översyn av lokaler och teknisk utrustning på alla skolor i kommunen.	VC MLA Skolsköterska

Bildningsnämndens förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys inför 2025-2027

Förslag till beslut

1. Bildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag om driftäskande och effektiviseringsförslag baserat på förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys inför 2025–2027 samt skickar vidare detta till fortsatt arbete i budgetberedningen.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med kommunens budgetarbete för 2025–2027 ska varje nämnd besluta om driftäskande och effektiviseringsförslag baserat på förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys inför 2025–2027.

Bildningsförvaltningen föreslår driftäskanden:

1. Digitala medel och IT-Förvaltning 700 tkr (2025)
2. Ökat söktryck 1 000 tkr (2025)
3. Ekonomiskt stöd IKE:
8 400 tkr (2025),
100 tkr (2026) och
1 000 tkr (2027)
4. Tilläggsbelopp 500 tkr (2025)
5. Anpassad grundskola 1 250 tkr (2025)
6. En förskoleavdelning 1 000 tkr (2025)
7. Särskilt stöd 900 tkr (2025)

Bildningsförvaltning föreslår att inga effektiviseringsförslag skall presenteras för 2025-2027.

Bakgrund

För mer information om ärendet vänligen ta del av bifogad rapport: Förändrade förutsättning, demografi och omvärldsanalys inför 2025-2027.

Konsekvenser

För mer information om konsekvenser för konsekvenser för driftäskanden och effektiviseringsförslag vänligen ta del av bifogad rapport: Förändrande förutsättning, demografi och omvärldsanalys inför 2025-2027.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet

Förändrade förutsättning, demografi och omvärldsanalys inför 2025-2027 daterad
2024-03-20

Beslutet ska skickas till

För kännedom till Kommunfullmäktige

Markus Ögren
Controller

Herrljunga
kommun

Förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys inför 2025-2027

Bildningsnämnden

Anvisning

Under rubrikerna om driftäskande noteras de förändringar som jämfört med 2024 års planerade verksamheter förväntas ske under åren 2025-2027. Detta kan handla om förändringar till följd av beslut, rekommendationer eller egna ambitioner. Det kan också handla om en verksamhet som förväntas minska eller upphöra. Volymförändringar (barn/elevantal) inom Bildningsnämnden och till viss del volymförändringar inom Äldreomsorgen fångas upp i resursfördelningsmodellen. Ett driftäskande som läggs in år 1 och där behovet kvarstår, behöver inte läggas in år 2 och 3 då ramen för föregående år följer med. Driftäskanden som är tillfälliga tex för ett år, ska motsvarande belopp läggas som en minuspost för året därefter.

Kommunens ekonomiska förutsättningarna har försämrats och samtliga förvaltningar behöver komma med förslag på åtgärder/effektiviseringar för att minska den totala kostnaden för sina respektive verksamheter. Det gäller både på kort och lång sikt. Under rubriken Effektiviseringsförslag, beskriver varje enhet vad man kan göra, en kort redovisning av hur man räknat samt en konsekvensbeskrivning om förslaget genomförs.

Syftet med denna sammanställning är att ge våra politiker ett bra underlag inför deras arbete med budget 2025-2027.

Förslagen ska beslutas av nämnd senast april 2024.

Sammanställning driftäskanden

Prioriteringordning	Enhet/behov (tkr)	2025	2026	2027
Hög prioritet/ Befintlig kostn.	Digitala medel och IT- förvaltning	700		
Hög prioritet/ Ambitionshöjande	Gymnasieverksa mhet / Öka söktryck	1 000		
Hög prioritet/ Befintlig kostn.	Gymnasieverksa mhet / Ekonomiskt stöd IKE	8 400	100	1000
Prioritet / Ambitionshöjande	Bildningsförvaltning / Tilläggsbelopp	500		
Prioritet/ Ambitionshöjande	Anpassad Grundskola	1 250		
Prioritet/ Befintlig kostn.	Förskola 1-5 år / En förskoleavdelning	1 000		
Prioritet/ Lagkrav	Altorp / Särskilt stöd	900		
-	Summa driftäskanden	13 750	100	1 000

Enhet: Grundskola och gymnasium

Behov:

Support för underhåll av IT-park i samband med leasing av elevdatorer

	2025	2026	2027
Belopp (tkr)	700		

Orsak till behovet:

Kommande digitalisering av nationella prov och undervisning kräver att digitala undervisningsmedel tillhandahålls. 2017 antogs en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet. Inom denna strategi finns tre fokusområden som förutsätter en viss digitaliseringsgrad, kunskap och utveckling inom skolverksamheten. Genomförandet kräver digitala resurser och digital kunskap för både lärare och elever.

Detta medför extra kostnader inom bildningsnämnden för hyra och underhåll av digitala verktyg som datorer. Från 2024 leasar bildningsnämnden alla nya elevdatorer. Det kräver ett administrativt stöd som omfattar en heltid. Det är en kostnad som bildningsnämnden i dagsläget inte har budgetram för. Denna supporttjänst bedöms krävas för att upprätthålla den digitala miljön enligt den nationella digitaliseringsstrategin och för ett säkert genomförande av kommande nationella prov. Det belopp som äskas är beräknat att krävas för att säkerställa en lägsta nivå på digital undervisningsmiljö.

Hur finansieras behovet?

Utökad ram.

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

Undervisningen går i allt större utsträckning till att vara en hybrid mellan digital och analog undervisning och förvaltningens bedömning är att verksamheterna inte kommer kunna upprätthålla nivån på den digitala miljö som krävs för en adekvat modern undervisning. Vilket kan leda till lägre måluppfyllelse över tid.

Enhet: Gymnasial verksamhet - Kunskapskällan

Behov:

Satsning för att öka söktrycket till Kunskapskällan genom marknadsföring.

	2025	2026	2027
Belopp (tkr)	1 000		

Orsak till behovet:

Genom bildningsförvaltningens regelbundna arbete med att övervaka förändringar i elevunderlaget så har det identifierats att antal köpta gymnasieplatser tenderar att öka vilket grundar sig på att fler elever har valt, i och med det fria skolvalet, att läsa sin gymnasieutbildning i annan hemkommun än beräknat.

Bildningsförvaltningen ser ett behov att satsa extra medel för att öka söktrycket till Kunskapskällan.

Hur finansieras behovet?

Utökad ram

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

Utan anslagen skulle Kunskapskällans attraktionskraft påverkas negativt och över tid skulle gymnasiets elevunderlag kunna minska.

Enhet: Gymnasial verksamhet - Kunskapskällan

Behov:

Äskandet ämnar att möjliggöra en förbättrad ekonomisk planering för balansen mellan interkommunal ersättning och Kunskapskällans verksamhet.

	2025	2026	2027
Belopp (tkr)	8 400	100	1 000

Orsak till behovet:

Genom bildningsförvaltningens regelbundna arbete med att övervaka förändringar i elevunderlaget så har det identifierats att antal köpta gymnasieplatser tenderar att vara underfinansierad vilket grundar sig på att fler elever har valt, i och med det fria skolvalet, att läsa sin gymnasieutbildning i annan kommun än beräknat. För mer info se UN 2023-00004 Konsekvensanalys över prioritering av Kunskapskällans verksamhet 2024 och UN 2024-00011 Kompletterande rapport till månadsuppföljning per 2024-02-29 gällande gymnasieskolans interkommunala ersättning.

Nedanstående tabell visar på elevantalet och den estimerade kostnaden för interkommunal ersättning (köpta platser) inför 2025-2027, beloppen redovisas i tkr.

Elevantal och estimerad kostnad	2 025	2 026	2 027
Genomsnittskostnad*	137	143	150
Antal IKE köpta platser (snitt helår)**	202	198	198
Kostnad IKE köpta platser	27 615	28 320	29 851

*Bygger på prisuppräknning för den generella prislistan likt förändringen 2022-2023 och 2023-2024 vilket i snitt uppgår till 5%. Prisuppräknningen tar ej hänsyn förändringar av programval utan baseras endast på förändringar utifrån skolverkets generell prislista.

**Nedanstående elevunderlag bygger på antagande om liknande söktryck till Kunskapskällan och annan kommun som tidigare år. Detta motsvarar: 63% av folkbokförda som väljer att läsa sin gymnasiala utbildning på annan kommun medan 37% väljer att läsa sin utbildning inom Herrljunga kommun. Estimeringen baseras på nuvarande information per 2024-02-29.

Nedanstående tabell visar på estimerad äskning inför 2025-2027 där totalbeloppet är avrundat till närmsta hundratal, beloppen redovisas i tkr.

Kalkyl	2025	2026	2027
IKE budget köpta platser*	19 609	20 197	20 803
IKE utfall köpta platser	27 615	28 320	29 851
Skillnad***	-8 006	-8 122	-9 047
Skolkort (ej täckning)**	-393	-405	-417
Totalt (avrund.)	-8 400	-8 500	-9 500
Förändring		-100	-1 000

*Budgeten för 2025 utgör budgeten för 2024 med indexreglering enligt PKV om cirka 3%.

**Utifrån budget 2024 så finns ej täckning för skolkort om 382, för mer info se UN 2024-00011 Kompletterande rapport till månadsuppföljning per 2024-02-29 gällande gymnasieskolans interkommunala ersättning. Estimering görs att avvikelsen inkl uppräknings för PKV om cirka 3% behövs för att täcka detta underskott 2025.

***Skillnaden utgör endast ökning av grundbelopp och inackorderingstillägg.

Bildningsförvaltningen ser ett behov för utökad budgetram för gymnsieverksamheten för att kunna täcka underskottet som finns för interkommunala ersättning, antalet köpta platser. Detta skulle leda till förbättrad ekonomisk planering av gymnsieverksamheten utan större anpassning på Kunskapskällan inför 2025-2027.

Hur finansieras behovet?

Utökad ram

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

Utän detta anslag skulle Kunskapskällans attraktionskraft påverkas negativt och över tid skulle gymnasiets elevunderlag kunna minska. Samtidigt skulle den ekonomiska planeringen försvåras och innebära större anpassningar på Kunskapskällans verksamhet inför 2025-2027.

Enhet: Bildningsförvaltningen

Behov:

Omfattande stödbehov, s.k. Tilläggsbelopp

	2025	2026	2027
Belopp (tkr)	500		

Orsak till behovet:

Elever med omfattande behov av stöd som kräver särskilda resurser för att kunna ta del av sin undervisning.

Hur finansieras behovet?

Utökad ram

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

De elever som har ett omfattande behov kommer inte kunna få det stöd som de behöver. Detta riskerar att göra deras skolgång lidande och minska möjligheten för god målluppfyllelse.

Enhet: Anpassad grundskola

Behov:

Utökning av anpassad grundskola

	2025	2026	2027
Belopp (tkr)	1250		

Orsak till behovet:

Nuvarande elevunderlag som omfattas av skolformen anpassad grundskola innebär ett behov av att utöka vår verksamhet inom anpassad grundskola i förvaltningen. Bildningsförvaltningen har utrett behovet av anpassad grundskola UN 2021:102. Äskandet är för att täcka driften av en utökning av verksamheten anpassad grundskola. Kostnaden innefattar primärt behov för personal och del av ledningstjänst (Rektor). För mer detaljerad information om kostnadskalkyl, se UN 2021:102

Hur finansieras behovet?

Utökad ram

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

Utan tillskott av medel skulle det innebära att en utökning av anpassad grundskola blir svår att genomföra, utan att behöva minska på andra befintliga verksamheter. Detta skulle få negativa pedagogiska konsekvenser för elever som omfattas av skolformen anpassad grundskola.

Enhet: Förskola – en förskoleavdelning

Behov:

Utifrån rådande och prognosticerat elevunderlag för förskolan 1-5 år så behöver en förskoleavdelning tillsättas.

	2025	2026	2027
Belopp (tkr)	1000		

Orsak till behovet:

I planeringen inför budget 2024 så genomfördes en effektivisering om en förskoleavdelning på grund av minskat barnunderlag inom förskolan. Kön till förskola i tätorten Herrljunga minskade då kraftigt. Lägesbilden har dock förändrats och förvaltningens bedömning är nu att avdelningen som pausats behöver tas i bruk för att fullgöra placeringskyldigheten, att erbjuda plats i förskola inom 4 månaders tid, på grund av en ökad andel av folkbokförda barn i ålder 1-5 som placeras i förskola.

Nedanstående tabell visar på det genomsnittliga antalet förskolebarn inom Herrljunga kommun 2021-2023, samt hur stor andel av de folkbokförda som är förskoleplacerade i jämförelse mot den befolkningsprognos som Statisticon presenterar. Dessa uppgifter ligger till grund för den över/underskottshantering som Herrljunga gjort för förskolan 2022-2023 där medel tillskjutits/dras av för förskolan för att man haft högre/lägre volymer än Statisticons prognos.

År	2022	2023
Antal utfall*	446	429
Antal enligt prognos (Statisticon)	421	414
Antal folkbokförda (SCB)**	469	470
Andel av folkbokförda prognos	95%	89%
Andel utfall	95%	91%
Skillnad (procentenheter)	0	2
Tilldelning i över/underskottshantering**	2 224 tkr	1 474 tkr

*Barnantalet redovisas som ett helårssnitt.

**Regleringen för över/underskott hanteringen görs utifrån standardkostnad. Positivt värde indikerar tillskjutning av medel medan negativt värde motsvarar avdrag av medel.

Enligt förvaltningen så finns det ökat behov för antal förskoleplatser inför 2025 på grund av ökad andel folkbokförda som blir förskoleplacerade. En påverkande faktor är även fördelningen av barnen inom kommunen. Ett utökat behov finns för att återinsätta en förskoleavdelning i Herrljunga tätort inför 2025.

Hur finansieras behovet?

Permanent återinsättning av effektiviserad ram.

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

Vår nuvarande barnkö till förskola kommer att öka. Det innebär ökad risk för att kommunen inte kommer kunna erbjuda plats i förskolan inom reglerad kötid, 4 månader. Minskning av en förskoleavdelning ger större barngrupper och innebär en förtätning inom förskoleverksamheterna.

Enhet: Altorp

Behov:

Särskilt stöd som motsvarar lärartjänster om 1,5 årsarbetare

	2025	2026	2027
Belopp (tkr)	900		

Orsak till behovet:

Bildningsförvaltningen har analyserat kommunens måluppfyllelse och utifrån nuvarande vikande resultat bedömer förvaltningen att det finns ett behov av riktade insatser för att öka måluppfyllelsen och öka gymnasiebehörigheten. Bildningsförvaltningen föreslår ett tillskott om 900 tkr (1,5 åa) för att kunna erbjuda ett studiestöd till elever i behov av särskilt stöd och en möjlighet att nå gymnasiebehörighet.

Hur finansieras behovet?

Utökad ram

Konsekvenser om medel inte tillskjuts

Utän anslagen skulle det finnas en ökad strukturell risk med att elever som har en lägre måluppfyllelse inte når gymnasiebehörigheten.

Sammanställning Effektiviseringsförslag

Förslag (tkr)	2025	2026	2027
Summa Effektiviseringsförslag	0	0	0

Utförligare beskrivning av förslaget:

Utifrån de budgetförutsättningar förvaltningen har så ses inga möjligheter till några effektiviseringar. Demografin har påverkat budgetförutsättningarna inom samtliga verksamheter och skolformer och sedan 3 år tillbaka har förvaltningen genomfört anpassningar utifrån den budgetram som tilldelats. Det finns i nuläget inget ytterligare utrymme för att göra fler anpassningar inom befintliga verksamheter.

Vi har skollag och tydliga riktlinjer kring hur vi ska arbeta för att kunna erbjuda våra barn, elever och studerande den utbildning och pedagogiska verksamhet, av god kvalitet, som är vårt uppdrag. För att bibehålla fungerande verksamheter som erbjuder likvärdig undervisning samt kunna behålla vår personal genom god arbetsmiljö, utifrån den skolstruktur vi har, finns det idag inga ytterligare möjligheter till form av effektiviseringar, inom förvaltningens nuvarande verksamheter.

Risk och Konsekvenser om effektiviseringar krävs:

- Minskad trygghet och studiero
- Minskad måluppfyllelse
- Ökade svårigheter att rekrytera pedagogisk personal
- Negativ påverkan i arbetsmiljön inom flertalet av våra verksamheter

Om vi hade tvingats göra effektiviseringar ändå vad hade hänt ?

- Vi hade inte kunnat erbjuda aktiviteter i form av fritidsgård för kommunens ungdomar 13-19 år i den omfattning vi har idag. Här finns då risk för ökat socialt utranförskap för många av våra ungdomar som inte deltager i andra samordnade aktiviteter.
- Minskade öppettider på Öppna förskolan – påverkar föräldrar och barn under barnets tidiga år då detta är en viktig mötesplats för både barn och föräldrar att mötas och få möjlighet till pedagogiska aktiviteter och ökade sociala kontakter. Påverkar vår samverkan med Familjecentral samt Socialförvaltning vilket idag är gynnsamt för våra familjer med små barn.

Bildningsnämndens investeringsäskanden 2025-2027

Förslag till beslut

1. Bildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till investeringsäskandet inför 2025-2027 och skickar detta vidare till fortsatt arbete i budgetberedningen.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med kommunens budgetarbete för 2025 - 2027 ska varje nämnd besluta om ett investeringsäskande för perioden 2025 - 2027.

Bildningsförvaltningen föreslår investeringsäskanden:

1. Hudene skola utökning administrativ lokal: 2000 tkr (2025)
2. Inventarier: 2 000 tkr (2027)
3. Inventarier lekplatser: 300 tkr (2027)

Totalt uppgår bildningsnämndens investeringsäskanden till 4700 tkr 2025, 2300 tkr 2026 och 2300 tkr 2027. Redan beslutade investeringsäskanden omfattar 2700 tkr 2025, 2300 tkr 2026 och 0 tkr 2027. För en detaljerad sammanställning se bifogad rapport.

Bakgrund

För mer bakgrund vänligen ta del av rapporten: Investeringsbehov Bildningsnämnden 2025-2027

Konsekvenser

Konsekvensen av att investeringsäskande ej godkänns är att investeringar i koppling till fastigheter och inventarier (innemiljö och utemiljö) ej kommer kunna genomföras.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet

Investeringsbehov Bildningsnämnden 2025-2027

Beslutet ska skickas till

För kännedom till Kommunfullmäktige, Interservicenämnden Herrljunga kommun.

Markus Ögren
Controller

Investeringsbehov

Bildningsnämnden

Underlag till budget och verksamhetsplan 2025-2027

Sammanställning

Benämning	Investeringsutgift			Driftpåverkan	Drift start	Driftkost /uppstart	Driftkost /år
	2025	2026	2027				
Inventarier BN	1 900	2 000	2000		2025		0
Lekplatser fsk/skola upprustning	300	300	300		2026		0
Inventarier Altorp	500				2027		0
Hudene skola utökning administrativ lokal	2000						
Summa investeringsbehov via Bildning	2 700	2300	2300				
Summa investeringsbehov via Internservice	2 000	0	0				
Totalt	4 700	2 300	2 300				

- Blåmarkerade celler indikerar tillkomna behov/ belopp
- Gulmarkerade celler indikerar förändrade belopp
- Orangemarkerade celler indikerar att det kanske borde finnas ett belopp
- Ej färgmarkerade celler är beslutade belopp enl. budget 2024-2026

Investeringsbeskrivning

Benämning	<i>Inventarier BN</i>
Ansvarig nämnd	<i>Bildningsnämnd</i>
Nämnd som utför	<i>Bildningsnämnd</i>

Investeringsutgift (tkr)	2 000
Driftkostnad i projektet	
Driftkostnader i verksamheten (efter driftstart)	
Beräknas starta upp (<i>utgift uppstår</i>)	2027
Beräknas tas i drift (<i>aktiveras</i>)	2027

Beskrivning av investeringen

En generell investeringspott under bildningskontoret vilket kan fördelas till verksamheterna för att köpa in samt ersätta inventarier till de olika enheterna.

Ersätter investeringen annan befintlig? Nej/Ja

Behov som initierar investeringen

Syftet är att kunna köpa in och ersätta befintliga inventarier när de är uttjänta, samt att nyinvestera främst i ny teknik kopplad till den fysiska undervisningsmiljön.

Konsekvensbeskrivning vid ej godkänd äskning

Verksamheterna ej kan köpa in och ersätta inventarier till de olika enheterna

Driftkostnader på grund av investeringen

Vilka kostnader uppstår om investeringen genomförs förutom kapitalkostnader

Löpande driftkostnader efter projektet är klart:

Förväntas generellt ej.

Driftkostnader under genomförandefasen:

Förväntas generellt ej.

Investeringsbeskrivning

Benämning	<i>Lekplatser fsk/ skola upprustning</i>
Ansvarig nämnd	<i>Bildningsnämnd</i>
Nämnd som utför	<i>Bildningsnämnd</i>

Investeringsutgift (tkr)	300
Driftkostnad i projektet	
Driftkostnader i verksamheten (efter driftstart)	
Beräknas starta upp (<i>utgift uppstår</i>)	2027
Beräknas tas i drift (<i>aktiveras</i>)	2027

Beskrivning av investeringen

Bildningsnämnden har årligen haft en investeringspott på 300 tkr för att investera i förskolor och skolors utomhus miljöer, för att säkerställa en god pedagogisk utomhusmiljö.

Ersätter investeringen annan befintlig? Nej/ja

Behov som initierar investeringen

Syftet är att kunna köpa in och ersätta befintliga inventarier när de är uttjänta, samt att kunna nyinvestera i utomhusmiljön.

Konsekvensbeskrivning vid ej godkänd äskning

Verksamheterna ej rusta upp utemiljö på förskolor och skolor för att säkerställa god pedagogisk miljö.

Driftkostnader på grund av investeringen

Vilka kostnader uppstår om investeringen genomförs förutom kapitalkostnader

Löpande driftkostnader efter projektet är klart:

Marginellt ökade vaktmästerikostnader kan förväntas.

Driftkostnader under genomförandefasen:

Förväntas ej.

Investeringsbeskrivning

Benämning	<i>Hudene skola utökning administrativ lokal</i>
Ansvarig nämnd	<i>Bildningsnämnd</i>
Nämnd som utför	<i>Bildningsnämnd</i>

Investeringsutgift (tkr)	2 000
Driftkostnad i projektet	
Driftkostnader i verksamheten (efter driftstart)	0
Beräknas starta upp (<i>utgift uppstår</i>)	2025
Beräknas tas i drift (<i>aktiveras</i>)	löpande

Beskrivning av investeringen

Utifrån rådande planlösning på lokalen i Hudene skola så behövs det en utökning av kontorsplatser för att möjliggöra en god arbetsmiljö för rektor och elevhälsans personal.

Behov som initierar investeringen

Skapa en välfungerande arbetsmiljö som är ändamålsenlig för rektor och elevhälsans personal.

Konsekvensbeskrivning vid ej godkänd äskning

Att rektor- och elevhälsans personal ej kan bedriva sitt arbete i enlighet med vad som anses vara god arbetsmiljö.

Driftskostnader på grund av investeringen

Vilka kostnader uppstår om investeringen genomförs förutom kapitalkostnader

Löpande driftkostnader efter projektet är klart:

Förväntas ej.

Driftkostnader under genomförandefasen:

Förväntas ej.

Åtgärdsplan för underskott budget 2024

Förslag till beslut

1. Utifrån dialog beslutar nämnden vilka föreslagna åtgärder förvaltningen bör genomföra inom Åtgärdsplanen.

Sammanfattning av ärendet

Utifrån de ekonomiska förutsättningar vi har fått till Bildningsförvaltningen för budgetåret 2024 visar prognosen på ett troligt underskott för grundskolan samt ett troligt överskott för förskolan. Utifrån det utgår vi från ett underskott på -850 000 kr som vi behöver hitta lösningar på under innevarande budgetår.

Förslag på åtgärder beskrivs i en åtgärdsplan med syfte att lösa det underskott som nuvarande prognos visar på.

Bakgrund

Den förväntade tillväxt och tillströmning av barn och elever som tidigare statistik och prognoser pekat på har visat på annat resultat. Utifrån nuvarande demografi får samtliga skolformer och verksamheter göra anpassningar utifrån det barn- och elevantal vi har i nuläget. Det utgör stora svårigheter i Bildningsförvaltningens verksamheter då varje rektor organiserar för ett läsår, augusti-juni och budgetåret innebär ett helår, januari-december. Vi behöver en stabilitet och en relevant grundbemanning i våra verksamheter för att kunna utföra vårt uppdrag och driva pedagogiska verksamheter där det sker ett lärande som främjar trygghet, studiero och god måluppfyllelse. Utifrån våra ekonomiska förutsättningar, som grundar sig på aktuella barn- och elevantal, ser vi idag stora risker för anpassningar som innebär minskad lärartäthet samt en återkommande förändring inom verksamheterna vilket påverkar både arbetsmiljön för medarbetarna och barn- och elevers lärande.

Konsekvenser

Förslag på Åtgärdsplan

- Ökad samverkan mellan verksamheter kring både personal och lokaler
- Införa ett vikariestopp inom grundskolan
- Införa ett inköpsstopp av "övrigt pedagogiskt material"
- Inga inköp av elevdatorer till åk 4 till läsåret 24/25
- Minskad andel av digitala verktyg till förskola och fritids
- Förtäta elevgrupper utifrån rådande skolstruktur
- Minska budgeten för posten "Investeringar/2024"
- Minska programutbudet på gymnasiet

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet

Åtgärdsplan för underskott budget 2024

Kommunstyrelsen § 29 2024-03-07

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Annica Steneld
Bildningschef

Herrljunga
kommun

Åtgärdsplan för underskott budget 2024

Bildningsnämnden

Syfte med planen

Kommunens ekonomiska förutsättningarna har försämrats och samtliga förvaltningar behöver komma med förslag på åtgärder för att minska den totala kostnaden för sina respektive verksamheter under innevarande budgetår 2024.

Syftet med planen är att visa på föreslagna åtgärder och konsekvenserna då dessa genomförs. Planen ska ge nämnden ett bra underlag inför deras beslut av vilka åtgärder de avser att genomföra.

Förslag på åtgärder

- Ökad samverkan mellan verksamheter kring personal och lokaler
- Införa vikariestopp inom grundskolan
- Införa inköpsstopp av "övrigt pedagogiskt material" inom grundskolan
- Inga inköp av elevdatorer för åk 4 till till läsåret 24/25
- Minskad andel av digitala verktyg till förskola och fritids
- Förtäta elevgrupper utifrån rådande skolstruktur
- Minska budgeten för posten "Investeringar /2024"
- Minska programutbudet på gymnasiet läsåret 24/25

Ökad samverkan mellan verksamheter kring personal och lokaler

Hur: Vi ökar samverkan ytterligare mellan Altorpskolan och Kunskapskällan för att använda de lokaler som finns att tillgå samt tjänsta upp den pedagogiska personal som finns i våra organisationer – utifrån Altorpskolans behov och gymnasiets troliga övertalighet inom de olika aktuella behörigheterna.

Effekt: Kunna behålla de lärare vi har idag på våra båda skolor. Genom ökad samverkan av lokaler, under kommande byggnation på Altorpskolan, sparar vi kostnader för andra lokaler, utifrån behov av extra klassrum då renovering pågår.

Införa vikariestopp inom grundskolan

Hur: Inga vikarier tillsätts då pedagogisk personal är sjuk/ledig.

Konsekvenser: Risk för ökad arbetslastning inom hela grundskolan som kan leda till omfattande sjukskrivning och frånvaro i våra olika personalgrupper.

Införa inköpsstopp av "övrigt pedagogiskt material" inom grundskolan

Hur: Omfattar inte fysiska läromedel som läroböcker - utifrån att vi sökt och erhållit statsbidrag för detta. Det kan innebära ex appar, spel på våra it- enheter, digitala verktyg, material för att skriva, måla, skapa mm.

Konsekvenser: En stark känsla av frustration hos personalen pga minskad omfattning av spel, lekmaterial ute och inne och ett ökat slitage på de pedagogiska material som finns i verksamheterna idag.

Inga inköp av elevdatorer för åk 4 till läsåret 24/25

Hur: Då vi inte har möjligheter att finansiera den kostnaden innebär det att köpa elevdatorer för åk 4 kommer förvaltningen framåt att leasa elevdatorer, men de kommer då att omfatta åk 5 och framåt.

Konsekvenser: Vi kan inte följa förvaltningens nuvarande digitaliseringsplan som stöder sig på Skolverkets rekommendationer.

Minskad andel av digitala verktyg till förskola och fritids

Hur: Utifrån en mycket ansträngd budgetram så får vi minska andelen digitala verktyg i våra olika arbetslag/personalgrupper på förskola 1-5 år samt i våra fritidsverksamheter.

Konsekvenser: Bildningsförvaltningen kommer att göra avsteg utifrån tidigare fördelning och beslut kring hur vi planerar och rustar våra arbetslag med digitala verktyg inom förskola och fritids. Det kommer bli fler medarbetare/digital enhet vilket skapar svårigheter inom det pedagogiska uppdraget som innebär individuell planering, dokumentation, förberedelse, utvecklingssamtal mm.

Förtäta elevgrupper utifrån rådande skolstruktur

Hur: Vi har många små klasser i våra mindre skolenheter/byskolor. Det innebär en utmaning att ytterligare förtäta elevgrupperna då eleverna redan läser i B- eller C- form och det inte är pedagogiskt genomförbart att samläsa med ytterligare årskurser. Förskola 1-5 år och fritidsverksamheten samverkar redan i hög grad utifrån ett bemanningperspektiv kring öppning – och stängning, i verksamheterna på våra mindre enheter.

Konsekvenser: Det är svårt att genomföra fler åtgärder/effektiviseringar på våra mindre skolenheter då vi har lagstadgade verksamheter som kräver att vi planerar och organiserar utifrån skollagen när det gäller läroplan, timplan, behöriga lärare och elevers rätt till likvärdig utbildning, dvs undervisningen ska ta hänsyn till elevers olika förutsättningar, kunskap och behov. Hur ska vi kunna säkerställa det när vi har så olika förutsättningar i våra skolor idag? Vi har skollag och tydliga riktlinjer kring hur vi ska arbeta för att kunna erbjuda våra elever

den utbildning och pedagogiska verksamhet, av god kvalitet, som är vårt uppdrag. Utifrån den skolstruktur vi har finns det inga ytterligare möjligheter till form av effektiviseringar.

Minska budgeten för posten "Investeringar / 2024"

Hur: Besluta att vi inte använder de medel som vi lagt i 2024 års budget för Investeringar riktade till inomhusmiljö och utemiljö.

Konsekvenser: Det blir ett minskat underhåll av våra yttre miljöer och uppdaterade lekmaterial på både skolgårdar och förskolans utemiljö. Behov av möbler och förändringar inomhus, utifrån förändringar i den pedagogiska verksamheten, får anstå, vilket medför sämre arbetsmiljö för både elever och personal på skolan.

Minska programutbudet på gymnasiet

Hur: Minska antal program på gymnasiet till läsåret 24/25 utifrån aktuellt söktryck.

Konsekvenser: Ökad övertalighet av lärare på gymnasiet.

Sammanträdesdatum
2024-03-07

§ 29

Dnr KS-2024-00027

Månadsuppföljning per 2024-02-29 för Herrljunga kommun

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner månadsrapporten per 2024-02-29.
2. Nämnderna uppmanas att inkomna med förslag till åtgärder för budgetföljdsamhet, till kommunstyrelsens sammanträde den 30 maj 2024.

Sammanfattning av ärendet

Månadsrapporten för februari 2024 lämnar en prognos för kommunstyrelsen per helår på -1400 tkr. Den största orsaken är ett större prognostiserat underskott inom räddningstjänsten. Investeringarna bedöms i nuläget följa budget per helår.

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner månadsrapporten per 2024-02-29.

Ordföranden föreslår att nämnderna uppmanas att inkomna med förslag till åtgärder för budgetföljdsamhet, till kommunstyrelsens sammanträde den 30 maj 2024.

Gunnar Andersson (M) bifaller ordförandens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut med ordförandens tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2024-02-22

Rapport Månadsuppföljning per 2024-02-29

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

Anmälda ärenden

Bildningsnämnden, Bildningsnämndens sammanträde

2024-04-08

Dokumentid	Diarienumr	Datum	Beskrivning	Handläggare
3314	202400027	2024-03-11	KS § 39 2024-03-07 Samverkansavtal för familjecentraler i Västra Götaland 2024-2025	Josefine Andersson
3369	202400009	2024-03-21	Granskning årsredovisning 2023 Samfond 1	Markus Ögren
3393	202400046	2024-03-26	Protokoll Bildningsförvaltningen FSG 2024-03-21	Birgitta Fredriksson

Sammanträdesdatum
2024-03-07

§ 39

Dnr KS-2023-00379

Samverkansavtal för familjecentraler i Västra Götaland 2024-2025

Kommunstyrelsens beslut

1. Samverkansavtal för familjecentraler i Västra Götaland 2024–2025 godkänns.
2. Kommundirektör ges i uppdrag att teckna avtalet för Herrljunga kommuns vägnar.

Sammanfattning av ärendet

VästKoms styrelse beslutade den 22 juni 2023 att ställa sig bakom förslaget på samverkansavtal för familjecentral och familjecentralsliknande verksamhet i Västra Götaland. VästKoms styrelse rekommenderar kommunalförbunden att i sin tur rekommendera sina respektive medlemskommuner att besluta om förslaget samt teckna avtal med Västra Götalandsregionen. Direktionen för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund behandlade ärendet den 29 september 2023 och har översänt sitt beslut samt rekommenderat förslag.

En familjecentral/familjecentralsliknande verksamhet är en verksamhet och en mötesplats där föräldrar och barn kan träffas och utbyta erfarenheter och där det finns kompetens i nära samverkan. Ingående basverksamheter är barnhälsovård, öppen förskola och/eller mödrahälsovård och/eller socialtjänst. Verksamheten ska vara hälsofrämjande, generell, förebyggande och stödjande.

Samverkansavtalet ska ses som ett gemensamt styrdokument mellan huvudmännen. Avtalet är en miniminivå för den lokala samverkan, där lokal nivå har möjlighet att göra överenskommelser i samverkan utöver det som omfattas i samverkansavtalet.

Eftersom samverkansavtalet berör flera nämnders verksamhetsområden behöver kommunens beslut om samverkansavtalet fattas av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen skickade samverkansavtalet på remiss till socialnämnden och bildningsnämnden för yttrande om nämnderna ställer sig bakom förslaget. Båda nämnderna ställer sig bakom föreslagen samverkansavtal. Med anledning av detta föreslår förvaltningen att kommunstyrelsen godkänner samverkansavtalet och att kommundirektör ges i uppdrag att teckna avtalet.

Förslag till beslut

1. Samverkansavtal för familjecentraler i Västra Götaland 2024–2025 godkänns.
2. Kommundirektör ges i uppdrag att teckna avtalet för Herrljunga kommuns vägnar.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Sammanträdesdatum
2024-03-07

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterat 2023-02-21

Samverkansavtal för Familjecentraler i Västra Götalandsregionen 2024–2025

Protokollsutdrag från Boråsregionens direktion 2023-09-23 § 75

Beslut från socialnämnden 2024-02-13 § 6

Beslut från bildningsnämnden 2024-02-05 § 8

Beslutet ska skickas till

Boråsregionen

Socialnämnden för kännedom

Bildningsnämnden för kännedom

Protokoll för Bildningsförvaltningen Samverkansgrupp FSG

Torsdagen den 21 mars kl. 13:00-15:00

Plats: Sämsjön

För Bildningsförvaltningen

Annica Steneld

Sveriges Lärare

Camilla Ström

För Vårdförbundet

Marianne Magnusson

För Vision

Anette Wigertson

För Kommunal Vänerväst

Diana Hådell

Anna Ågestedt / utgick kl 14.00

Övriga närvarande: Birgitta Fredriksson/Handläggare, Caroline Johansson/
Utvecklingsledare, Beatrice Elfström/HR, Markus Ögren/Controller.

§ 1. Mötet öppnas

Bildningschefen hälsade välkommen och öppnade mötet.

§ 2. Justering av föregående protokoll

En representant från respektive fackförbund justerar protokollet digitalt och undertecknar vid nästa möte i FSG.

§ 3. Information:

- Våra verksamheter
Arbete pågår i samtliga verksamheter med att se över personalbehov inför läsåret 24/25.
- Byggprojekt Altorpskolan
Projektet fortlöper enligt plan.
- Rekryteringar
Rekrytering av rektor på Kunskapskällan är klar.
Inom kort startar en dialog kring rekryteringsprocess av rektor Altorpskolan.
- Bemanningen - nu i samverkan med Socialförvaltning/ Bildningsförvaltning
Annons om vikarier för bildningsförvaltningen ligger ute nu.

§ 4. Bildningsnämndens handlingar till sammanträdet 11 mars 2024

- Utbildning i Ciceron Assistent

- Information om projekt Altorpskolan
- Information om projektplan SPSM
- Fastställande av läsårstider 2025/2026
- Budgetförutsättningar och verksamhetsbehov år 2025
- Ombudgetering av investeringar 2023 för bildningsnämnden
- Förvaltningsberättelse för bildningsnämnden år 2023
- Månadsuppföljning per 2024-02-29 för bildningsnämnden
- Redovisning av kommunala aktivitetsansvaret (KAA)
- Kvalitetsrapport Förskola
- Granskningsrapport av kvalitetsarbete inom grundskola
- Granskningsrapport gällande leasingbilar i Herrljunga kommun
- Översyn av anpassad grundskola

§ 5. Bildningsnämndens punkter till sammanträdet den 8 april 2024

- Söktrycket inför läsåret 24/25 gymnasiet
- Åtgärdsplan för underskott, budget 2024
- Bildningsnämndens förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys inför 2025-2027
- Bildningsnämndens investeringsäskanden 2025-2027
- Nyttjande av medel för Samfond 1 - 2024
- Patientsäkerhetsberättelse 2023

§ 6. Arbetsmiljö – SAM-årshjulet

HÖK -21

- Rektorer samlar under vårterminen in information för arbetet med tjänstefördelning av kommande läsår. I samband med detta sker även en förvaltningsövergripande översyn i ledningsgruppen av behov samt övertalighet. Utifrån denna samlade information beslutas vidare hantering av behov alternativt övertalighet inom förvaltningens samtliga verksamheter. Fortlöpande under året sker avstämning mellan rektorer vid förändringar i personalorganisation inom respektive verksamhet.
- Vi ser även ett behov av att upprätthålla arbetet kring mottagande av VFU-studenter. Fler deltagar i handledarutbildning för mottagande av studenter. Erbjuder nyanställda mentor för introduktion på arbetsplatsen.
- Lönebildning, i Herrljunga kommun har vi som målsättning att skapa likvärdighet mellan förskolor, fritidshem och skolor. Med likvärdighet menas att enheter inom samma verksamhetsområde har en likvärdig lönebildning.
- Medarbetarenkät – sammanfattning enheternas resultat
Sammandrag av medarbetarenkäten 2023 – resultat till enheterna januari 2024 / HMI frågorna presenterades.

§ 7. Ekonomi

Budget

Controller presenterade en tidig ekonomisk prognos per den 29 februari för året 2024. Förändrade förutsättningar, demografi och omvärldsanalys inför 2025-2027.

Barn/ elevunderlaget tenderar att minska på samtliga enheter. Den demografiska minskningen sprids över flertalet enheter inom förvaltningens verksamheter. Det är en utmaning att anpassa personalbemanningen, utifrån barn/elevantal, i rådande skolstruktur, då verksamheterna behöver en grundbemanning för att genomföra all lagstadgad undervisning.

§ 8. Beslut

Inga beslutsärenden till protokollet.

§ 9. Övriga frågor

Arbetsmiljön på Mörlandaskolan lyftes i samverkansgruppen.

§ 10. Mötet avslutas.

Ordförande tackar för visat intresse och avslutade mötet.

Nästa möte i FSG

2 maj, 2024

Herrljunga 2024-03-21

Vid protokollet
Birgitta Fredriksson

Justeras
För arbetsgivaren

Annica Steneld
2024-03-21

Camilla Ström

Marianne Magnusson

Kommunal Vänerväst

Vision

Diana Hådell

Anette Wigertsson

SAMFOND NR 1

Org.nr 866601-7515

ÅRSREDOVISNING

för räkenskapsåret 2023

Samfond nr 1

Org.nr 866601-7515

Förvaltningsberättelse

Samfond Nr 1 bildades 1980, genom ett permutationsbeslut av kammarkollegiet. Ett 25-tal donationsfonder sammanslogs med följande villkor: 10% av avkastningen skall tillföras kapitalbehållningen, för att säkerställa fondens realvärde. 90% av avkastningen disponeras av utbildningsnämnden, som också har beslutanderätt om avkastningens fördelning. Nämnden skall så långt som möjligt beakta donationernas ursprungliga destinärskrets.

Samfundens kapital var 1982 140 800:-.

Det aktuella marknadsvärdet av Robur Bas 50 fond uppgår per 2023-12-31: 255 143 kr

Aktuell anskaffningsutgift enligt årsbesked från Swedbank uppgår per 2023-12-31: 135 859 kr

Utdelningsbart 2023-12-31: 22 140 kr

RESULTATRÄKNING		Utdelnings- bart	Summa	2023	2022
Verksamhetens kostnader					
Utdelade anslag		-156 451	-156 451	-71 198	-75 011
Resultat före finansiella poster			-156 451	-71 198	-75 011
Utdelning Robur Bas 50 fond (tidigare Bas M		55 235	61 372	0	0
Värdetförändring Robur Bas 50 fond (tidigare		123 357	137 063	24 823	-65 432
Utdelningsbart	Redovisat resultat	22 140	41 984	-46 375	-140 443

BALANSRÄKNING

23-12-31 22-12-31

Tillgångar**Omsättningstillgångar**

Robur Bas 50 fond (tidigare Bas Mix) 135 859 219 623

Summa Tillgångar 135 859 219 623

Skulder o Eget kapital**Eget Kapital**

Fondkapital IB 182 234 360 066

Årets resultat -46 375 -140 443

Summa Eget Kapital 135 859 219 623

Summa Skulder o Eget kapital UB 135 859 219 623

Marknadsvärde 255 143 301 518

Samfond nr 1
Org.nr 866601-7515

Herrljunga 2024-03-19

Annica Steneld

Annica Steneld
Chef Bildningsförvaltningen

Min revisionsberättelse har avgivits 2024-03-20

Göte

Av kommunfullmäktige utsedd revisor

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR SAMFOND 1 (866601-7515)

Jag har granskat årssammanställningen, räkenskaperna samt förvaltningen för räkenskapsåret 2023. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Årssammanställningen har upprättats enligt stiftelselagen.

Herrljunga 2024-03-20

Göte Olsson

Anmälda delegationsbeslut

Bildningsnämnden, Bildningsnämndens sammanträde

2024-04-08

Delegationsordning	Dokumentid	Diarienumr	Datum	Beskrivning	Handläggare
	3341	202400034	2024-03-14	Ansökan om barnomsorg på obekvämt arbetstid	Anna Efraimsson
	3356	202400040	2024-03-18	Mottagande av elev från annan kommun	Annica Steneld
	3357	202400041	2024-03-20	Mottagande av elev från annan kommun	Annica Steneld
	3397	202400028	2024-03-27	Delegationsbeslut Optiplan 2024-03-08-2024-03-27	Birgitta Fredriksson